

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties,
de heer J.W. Remkes
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Bijlagen	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
--	EB2004/52281	Rfv2004061953	19 april 2004
Inlichtingen bij	Dossier/volgnummer	Doorkiesnummer	
R.G. Daniëls	55803C-024	070-4267234	
Onderwerp			
Wijziging Interim-Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen			

Geachte heer Remkes,

In uw brief van 5 maart 2004 vraagt u het advies van de Raad voor de financiële verhoudingen over een ontwerp-besluit tot wijziging van het Interim-Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (IBdur).

In een korte samenvatting volgen hierna de belangrijkste punten van het advies. In het verdere advies wordt dit nader uitgewerkt en toegelicht.

Samenvatting

Een brede doeluitkering als (I)Bdur past goed bij de door de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) geadviseerde veiligheidsregio's ('Veiligheid op niveau', Rob, februari 2003) en sluit ook aan bij de primaire verantwoordelijkheid van de gemeenten voor rampenbestrijding en de systeemverantwoordelijkheid van het rijk.

Omzetting van de tijdelijke (interim)uitkering IBdur in een permanente uitkering (Bdur) acht de Raad niet bezwaarlijk. Wel gaat de Raad er van uit dat bij de concretisering van de veiligheidsregio's de doeluitkering zal worden aangepast aan het principiële uitgangspunt dat de verplichte taken rechtstreeks door het rijk aan de regio's vergoed worden.

De Raad kan node instemmen met het thans niet verder verfijnen van de verdeling voor risico's. Gezien het feit dat de risico-analyse nog niet nader is geanalyseerd en nog steeds niet is vertaald in gewenste operationele prestaties en er nog geen gewenst zorgniveau aan is gekoppeld, is het van belang komende periode wel na te gaan hoe in de toekomst de verdeling verder te verfijnen voor kostenrelevante factoren, met name de risico's. De gegevens uit de risico-inventarisatie kunnen daarbij als ijkpunt dienen.

De voorgestelde permanente doeluitkering

U stelt voor de huidige tijdelijke doeluitkering IBdur in essentie in ongewijzigde vorm te handhaven en aldus een (meer) permanent karakter te geven. Mogelijke wijzigingen worden op termijn voorzien in het kader van de financiering van de nieuwe veiligheidsregio's: dit zal worden meegenomen bij de uitwerking van het kabinetsstandpunt over het Rob-advies inzake de veiligheidsregio's.

De Raad gaf in een eerder advies over de doeluitkering (advies van 28 augustus 2000) aan voor de bekostiging van de (brandweer/GHOR-)regio's naast gemeentelijke bijdragen ook een doeluitkering van het rijk als mogelijkheid te zien, uitgaande van een primaire verantwoordelijkheid voor de gemeenten en de systeemverantwoordelijkheid voor het rijk inzake rampenbestrijding. Een verantwoordelijkheidsverdeling die ook in het recente kabinetsstandpunt van 8 april 2004 over het Rob-advies inzake de veiligheidsregio's als uitgangspunt wordt genomen.

Wat betreft het bestaansrecht van de brede doeluitkering (I)Bdur merkt de Raad verder op dat deze goed past bij de in het eerdergenoemde Rob-advies geadviseerde rechtstreekse financiering van de veiligheidsregio's voor verplichte taken. Hierbij volgt dan de financiële regeling (de brede doeluitkering) het bestuurlijke arrangement (de veiligheidsregio met verplichte taken). Ook kunnen veiligheidsregio's niet-verplichte taken hebben die door gemeenten vrijwillig zijn ondergebracht bij de veiligheidsregio: hier past financiering via een gemeentelijke bijdrage.

De gemeenten bekostigen voorts uit eigen middelen op ruime schaal uitgaven voor brandweer en rampenbestrijding.

Een dergelijke gedifferentieerde financieringssystematiek sluit goed aan op de verantwoordelijkheidsverdeling

De Raad komt daarom tot de conclusie dat het niet nodig is de doeluitkering als zodanig ter discussie te stellen. Omzetting van de tijdelijke (interim)uitkering in een permanente uitkering acht de Raad niet bezwaarlijk en passend bij de bestuurlijke keuzes.

Naarmate de veiligheidsregio's tot stand komen, dient de uitkering aangepast te worden in die zin dat verplichte taken rechtstreeks via de doeluitkering aan de regio's worden vergoed. Hiermee in tegenspraak is de opmerking uit het kabinetsstandpunt inzake de veiligheidsregio's (paragraaf 3.9) dat "moet worden gewaarborgd dat de gemeenten de regio voldoende faciliteren met financiële middelen om het verplichte basisniveau van de regio te effectueren".

De oorspronkelijk doeluitkering IBdur had een interim-karakter met een looptijd van twee jaar (2001 en 2002), waarbij het de bedoeling was de verdeelsystematiek vervolgens verder te verfijnen voor risico's. In de verdeelsystematiek wordt al globaal rekening gehouden met risico's via het variabele bedrag (en zo indirect met de aanwezigheid van bedrijven via het structuurkenmerk oppervlakte van de bebouwing) en via de bijzondere bijdragen (voor Seveso-inrichtingen, blusboten. Eind 2002 bleek het nog niet mogelijk te oordelen over de noodzaak van verdere verfijning. Vervolgens is de interim-regeling met twee jaar (2003 en

2004) verlengd zonder verdere verfijning. De Raad stemde in zijn advies (advies van 15 juli 2002) hiermee in, gezien het ontbreken van nadere risico-gegevens. Inmiddels bleek uit een tussentijdse evaluatie dat wel veelal risico-inventarisaties per regio aanwezig zijn, maar geen analyse van de gewenste operationele prestaties en het gewenste zorgniveau. Ook werd gesproken van het ontstaan van te complexe discutabele formules en de mogelijkheid op eenvoudiger wijze te differentiëren (bijvoorbeeld via incidentspecifieke bijdragen).

In de huidige adviesaanvraag geeft u aan dat er thans evenmin gronden zijn om de in het IBdur opgenomen verdeelsysteem te verfijnen. “De huidige verdeelsystematiek blijkt in de praktijk als evenwichtig te worden ervaren”. Voorts meldt de adviesaanvraag dat de introductie van veiligheidsregio’s wel gevolgen zal hebben voor omvang en verdeling van de bijdragen aan deze regio’s. Dit zal aan de orde komen bij de uitwerking van het kabinetsstandpunt inzake het Rob-advies over de veiligheidsregio’s. Hierdoor zal het nodig kunnen zijn op termijn Bdur aan te passen.

De Raad zet een kanttekening bij de constatering dat er thans geen gronden zijn het verdeelsysteem te verfijnen en dat deze systematiek als evenwichtig “blijkt” te worden ervaren. Zolang de risico-analyse niet nader is geanalyseerd en nog niet is vertaald in gewenste operationele prestaties en er nog geen gewenst zorgniveau aan is gekoppeld, kan dit het geval lijken. Wanneer die vertaling wel heeft plaatsgevonden en er nader omschreven zorgniveaus aan de regio’s worden voorgeschreven, kan een verdere verfijning wel noodzakelijk zijn.

De Raad kan node instemmen met het thans inhoudelijk ongewijzigd voortzetten van de doeluitkering (en dus het thans niet verder verfijnen van de verdeling voor risico’s) mede gezien de nog bestaande onduidelijkheid over het traject totstandkoming veiligheidsregio’s. Wel wijst de Raad op het belang komende periode alle kostenrelevante factoren voldoende in de verdeling mee te nemen, met name ook de risico’s. De gegevens uit de risico-inventarisatie kunnen daarbij als ijkpunt dienen.

Namens de Raad voor de financiële verhoudingen,

Mevrouw A. van den Berg, voorzitter

M. P. H. van Haeften, secretaris